

**Rev. Patr. Joannis Laurentii Berti, Ord. Eremit. S.
Augustini, Theologia Historico-Dogmatico-Scholastica,
Seu Libri, De Theologicis Disciplinis**

Berti, Giovanni Lorenzo

Monachii [u.a.], 1750

Caput XV. Quale judicium ferendum sit de Ordinationibus factis ab
hæreticis Angliæ Præsulibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83714](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83714)

Vixus abhinc meritis dignam incurrisse ruinam
 Carptus & ipse, sacraque abiectus
 sede, tenebris
 Carceris inficitur, vinculisque in-
 nestitur atris,

Et suffocatum crudo premit ultio
 letho.

Extat quoque tom. 3. p. 2. Script. Re-
 rum Italicarum p. 319. Atque hæc
 de non iterandis Ordinationibus.

C A P U T XV.

Quale iudicium ferendum sit de Ordinationibus
 factis ab hæreticis Angliæ Præsulibus.

S U M M A R I U M.

1. De ordinatione Anglicana.
2. Historia Anglicana.
3. Ordinationes Angliæ sunt nullæ.

4. & 5. Solvuntur objectiones.
6. Probatur ulterius nullitas Ordinationis Anglo-
 rum.

1.
 De Ordina-
 tione An-
 glicana.

Anglorum quoque Ordinationes va-
 lidas futuras fore, si fierent ab Epi-
 scopis rite consecratis, & legitima for-
 ma utentibus, infertur ex superiori dis-
 sertatione: at quoniam jure meritoque
 dubitatur de successione illorum præsu-
 lum, & ulterius de forma, quam adhibent
 in aliorum Episcoporum consecrationi-
 bus, idcirco magna contentione præsens
 quæstio agitur. Pugnant pro succes-
 sione suorum Episcoporum Protestant-
 es Angli, quos inter D. Masonus Ar-
 chidiaconus Norfolciæ, Godvinius Epi-
 scopus Landavenis, & P. Courayer, qui
 pro Anglorum Ordinationibus an. 1723.
 & sequentibus nonnullas edidit disserta-
 tiones. E contra neque veros Epi-
 scopos, neque Ordinationes apud An-
 glos subsistere, censent fere omnes Ca-
 tholici, inter quos plura de hoc argu-
 mento conscripserunt Renaudotius, P.
 Le-Quien, & P. Hardovin in suis con-
 tra Courayerum Opusculis, Tournelius
 quoque in Tractatu de sacramento Or-
 dinis, & Antonius Boucat in dissert. de
 Ceremoniis, & Ritib. sacramentorum.
 His omnino subscribendum est; sed quo-
 niam multa producuntur argumenta,
 quorum aliqua dubia sunt, pleraque in-
 firma, statui ea proponere in compen-
 dium redacta, & quenam me in hanc
 sententiam trahant, brevissime expone-
 re, aliorumque iudicio subicere.

2.
 Historia
 Anglicana.

Quod priusquam exequar, adverto
 quæstionem nequaquam moveri de Or-
 dinationibus peractis regnante Henrico
 VIII. quandoquidem licet is a Catholica
 religione, quam adversus Lutherum
 scriptis propugnaverat, repudiata legi-
 R. P. Berti S. Theol. Tom. VIII.

tima uxore Catharina Aragoniæ ob An-
 nam Bolenam, quam infano amore de-
 peribat, sacrilega apostasia deficiens an.
 1534. summum Anglicanæ Ecclesiæ Caput
 seipsum temere nominavit, pluraque ne-
 faria dogmata intrusit; Missæ tamen sa-
 crificium admisit, necnon Ordinis sa-
 cramentum, in his tantum multa pro
 libidine permiscens, & ubique Romani
 Pontificis nomine abrafo. De quibus
 legi potest Sanderus de schismate Angli-
 cano lib. 1. pag. 132. & sequentibus.
 At postquam Henricus an. 1546. satis
 cessit, Eduardus Seimerus Janæ quondam
 reginæ frater, & avunculus Eduardi,
 (quem Henrico ipsa Jana pepererat, &
 qui statim defuncto patre agens decim-
 um ætatis annum pronuntiatus est rex
 Angliæ, atque Hiberniæ) usurpans titu-
 lum protectoris Regni, rerumque om-
 nium potitus, in Angliam evocavit Mar-
 tinum Bucerum, Petrum Martyrem, Ber-
 nardinum Ochinum, aliosque apostatas
 impurissimos, adeo, ut Londini institu-
 tis omnium fere hæresum synagogis, ani-
 moque adolescentuli Regis corrupto,
 nondum elapso anno 1547. in Comitibus
 Londinensibus cæptis pridie nonas No-
 vembris, sancitum sit, ut cum Episcopi
 ac presbyteri Anglicani ad illud usque
 tempus ritu fere Catholico ordinati fuisset,
 excepta scilicet Romani Pontifi-
 cis obedientia, in posterum alia forma
 peragerentur Ordinationes, atque de ea
 re ederetur Ritualis liber confirmandus
 ipsorum Comitiorum auctoritate. At-
 que hæc iisdem fere verbis Sanderus lib.
 2. pag. 276. In hoc libro, qui vulgo
 dicitur *Rituale Eduardi VI.* approbato rur-
 sus a Pseudo-synodo Londinensi anno
 PP. 1562.

1562. Episcopus consecrator prius ab Electo exigit mandatum regium, quem admodum apud nos producit mandatum Apostolicæ Sedis: tum loco interrogationum circa articulos fidei, & iuramenti, quod post responsiones suas inter Orthodoxos præstat Electus; is in Ecclesia Anglicana interrogatur, an hæreticis assertionibus, & distincte iis, quæ rejiciunt Apostolicas traditiones, & Romanæ Ecclesiæ doctrinam assentiatur, juratque se hæretica illa dogmata intimo corde tenere, promittit in iis commissam sibi plebem instruere, addito iuramento alio sacrilego, quo declarat majestatem regiam in omnibus Ecclesiasticis & spiritualibus rebus habere supremam auctoritatem. Post hos vero, aliosque nonnullos hujus generis ritus, Consecrator super Electum cum impositione manuum execrandam hanc orationem effundit: *Deus omnipotens, Pater noster celestis, qui hanc tibi voluntatem concessit, concedat insuper vires ac facultatem ad hæc efficaciter præstanda, ut opus istud suum, quod incepit in te, absolvas, teque integrum ac inculpabilem inveniat in illo supremo die, per Jesum Christum Dominum nostrum. Amen.* Hac autem forma consecrari Episcopos Angliæ fatentur P. Courayer, alique illarum consecrationum propugnatores. Etsi vero e vivis sublato Eduardo anno ætatis suæ decimo sexto, & regni septimo nondum exacto, anno scilicet 1552. Maria Henrici, & Catharinæ filia, Philippi Hispaniarum principis uxor, Eduardi, & Londinensium Comitum statuta reseidit, confirmatisque Episcopis in priori schismate ritu Catholico consecratis, qui ab Apostolica Sede veniam petierunt, & ceteris sub Eduardo ordinatis è propria sede dejectis, studuit res sacras instaurare, & Angliæ regnum revocare ad Ecclesiæ communionem; hæc tamen lectissima mulier, & Regina præclarissima, cum regnasset tantum quinquennio, & quatuor mensibus, migravit e vita, magno cum Reipublicæ Catholicæ detrimento. Quum enim nullos e se liberos reliquisset, regnum Angliæ obtinuit Elisabetha: quam licet incerto parente progenitam, & illegitimo Henrici VIII. cum Bolena matrimonio in lucem edita, in Comitibus tamen ab Henrico indictis an. 1534. ad tertium nonas Novembris, perditissimi homines Natalium honore, regnandique jure honestarunt. Hæc itaque religionem Catholicam, quam antea dissimulaverat, adepta regnum palam abiciens, arripuit, ut Henricus & Eduardus fecerant, Anglicanæ Ecclesiæ primatum,

præscripta forma execrabilis sacramenti, quam lib. 3. pag. 369. recitat prælaudatus Sanderus. Tunc usurpare decimas spiritualium omnium proventuum, pro suo arbitratu, & laicorum suffragiis fidei formulas imutare, Missam, ritumque administrandi sacramenta abolere, deponere & in exilium pellere Episcopos, & novum Clerum juxta Eduardi Ritualia instituere; quorum princeps, aliorumque consecrator fuit Matthæus Parkerus ritu illo hæretico Archiepiscopus Cantuariensis, ut Franciscus Godvvinus in Comentario de Præfultibus Angliæ pag. 218. nititur demonstrare, alique Protestantes affirmant, ordinatus die 17. decembris an. 1559. De his ergo ordinationibus, & de illis, quæ postmodum eodem ritu ad hanc usque diem peractæ fuerunt, non de iis, quæ contigerunt regnantibus Henrico VIII. & Regina Maria, controversia hæc instituitur.

Itaque nullas esse, & cassas ordinationes Anglorum demonstrant docti viri ex eo quod Anglia destituta sit Episcoporum legitima successione. Parkerus enim, quem Angli recensent inter Antistites Cantuarienses, alique cum eo consecrati, Elisabetha regnante, in Londinensi hospitio, quod appellabant *Cheapsidem*, non ab Episcopis legitimis sed a Guilelmo Barlovv, a Joanne Scoreo, & a Milone Coverdalo umbratili quadam ceremonia consecratus fuit, ut ego quoque scripsi tom. VI. pag. 169. Hos vero Episcopos non fuisse apparet ex Actibus *Parlamenti* a Raymero collectis, in quibus eo temporis Episcopatum tribus his ordinatoribus attributum antistites alii occupabant. Accedit quod alii ajunt Parkerum consecratum fuisse Lambethæ, nec inter se Angli ipsi scriptores conveniunt: & quod anno duntaxat 1614. Protestantes prodixerunt supposita quædam hujus ordinationis acta, quæ nunquam antea proferre ausi fuerant. Verum cum hoc argumentum pendeat a factis, in quibus scriptores discrepant, non videtur penitus os hæreticorum obtundere. Quamvis enim nuper dicta de ludicra consecratione Parkeri confirmari possunt a Nostratibus testimonio Hardingi, Henrici Fitzsimons, D. Champney, aliorumque Anglorum scriptorum; affirmant tamen alii, consecratum fuisse Parkerum an. 1559. mense decembri in Cappella palatii Archiepiscopalis Lambethensis, Guilelmum Barlovv fuisse pridem Episcopum Asaphensem, tunc vero temporis Cicestrensem electum, apostatam Joannem Scoreum

3.
Ordinationes Angliæ sunt nullæ.

Cice-

Cicestrensem olim, sed jam electum Herefordensem, & Milonem Coverdalem tunc Exoniensem sedem tenuisse, ideoque nil mirum, si in Collectione Raymeri his diversi Episcopus adscribantur: publicas demum tabulas, hujusque ordinationis regesta contrectasse, ac perlegisse Alexandrum Fayrcloth, & Thomam Lathvuit Jesuitas, aliosque Catholicos, qui hujus rei veritatem testati sunt in litteris conscriptis ad Thomam Fitzherbert Romæ degentem: idque Jewellum, Masonum, Godvvinum, aliosque Anglos apertissime demonstrasse. Cum mihi interim desint ad hos refellendos certissima monumenta, & alioquin cum viris pertinacissimis agendum sit, diu immorandum non arbitror in investigando loco impiæ hujus consecrationis, in discutienda prædictorum Episcoporum auctoritate, & in fide Catholicis scriptoribus concilianda, atque unice ordinationem illam nullam irritamque fuisse contendendo spectata forma consecrationis.

Hæc, si hæreticis credimus, fuit quæ præscribitur in Rituali Eduardi: si Henrico Fitzsimons, aliisque, fuerunt hæc tantum verba, *Accipe potestatem verbum Dei sincere prædicandi*: quæ verba Joannes Scoreus potulit, super caput Barkeri primum, deinde Grindalli, codice sacrorum Bibliorum imposito. Quantum ad ritum formamque Eduardi, istam ad consecrationem, & ordinationem sufficere P. Courayer, alique pluribus argumentis conantur suadere: quæ ad hæc capita reducuntur, orationem impositionis manus adjunctam satis esse ad sacras ordinationes perficiendas: non eodem verborum complexu constare orationem illam in singulis mundi Ecclesiis: unam ab altera variare: id jus inesse unicuique nationi, ut ritus, & quæ ad disciplinam spectant, pro circumstantiis temporum valeat permutare: substantialem quidem immutationem verborum officere sacramentorum integritati; at non accidentariam, & quæ nihil addit fidei contrarium: necessum non esse, ut in verborum formulis exprimitur omnis sacramentalis effectus, immo nec requiri probitatem fidemque ministri. Atque hæc omnia facillimum est nostris quoque dissertationibus comprobare, nec opus est pervolutare quas P. Courayer tanto molitus

R. P. Berti S. Theol. Tom. VIII.

est ingenii nisu. Commendo autem, plurimumque laudo illorum operam, qui in hujus hominis confutatione stylum exercuerunt: sed non video cur necessum sit in hujus momentis discutiendis immorari. Omnia illa argumentorum capita admitto, illo tantum excepto, quod per quemcunque Pastorem mutari possint ritus Ecclesiastici, ac multo minus, quod in Anglia contingit, per regem impuberem, per laicos, per feminam: hoc enim damnum est fess. VII. Tridentini canon. 13. & a me refutatum lib. XXX. cap. 23.

Ergo factæ ab hæreticis Angliæ præfatis ordinationes probandæ erunt? Id verò minime gentium. Evidentissimum est, prædictam Eduardi formam, si non expresse hæreticam, ambiguum tamen sensum habere: non enim exprimit, cur Electro consecrator supernas vires, facultatemque apprehendatur. Immo si attendatur præmissæ ceremoniæ, juramentum quo Rex Angliæ declaratur supremum Ecclesiæ caput, professio hæreticorum dogmatum, ac promissio in his populum instruendi; verba illa, *Deus omnipotens, qui hanc tibi voluntatem concessit, concedat insuper vires ac facultatem ad hæc efficaciter præstanda*, idem sonant, ac si diceretur, *Adsit tibi Deus, ut defendas primatum Regis, ut conculces Apostolicæ sedis auctoritatem, ut propugnes Novantium blasphemias, ut committam tibi plebem seducas*. Hæc ne forma sacramentalis? Altera ejusdem est generis, immo & deterior; idem enim paucioribus verbis exprimit, ac ulterius significat, Episcopos & sacerdotes ordinari tantum ad ministerium verbi, ut contendunt hæretici. Jam vero statutum a nobis est libro XXX. c. 12. in formis sacramentorum, quæ sensum patiuntur ambiguum, & quæ verborum vi neque sacramenti effectum, neque communem Ecclesiæ intelligentiam significant, attendendum esse propositum, animumque profertentium: quod maxime dicendum est de forma ab hæreticis Angliæ instituta adversus ritum Romanæ Ecclesiæ, atque ad commonstrandum conferri in ordinatione ministrorum potestatem solius verbi. Constat enim hanc formam ita, atque hac de causa indutam, ac permutatam, non Christum Dominum auctorem habere, sed homines iniquissimos. Illud præterea a

Pp 2

no-

4.
objectiones.

5.
Solutions.

nobis demonstratum est, non tantum *formam* tali nequitia, ac tanta pravitate animi fabricatam, verum etiam *formam*, alioqui legitimam, si verbis constet æquivocis, non esse *formam sacramentalem*, si circumstantiis, ab intentione ministrorum, a præcedentibus, vel subsequenter ceremoniis ad effectum alium determinetur, ita, ut nec etiam illa formula Confirmationis, *Signaculum doni Spiritus sancti*, qua utitur Ecclesia Græcorum in reconciliandis venientibus ab hæresi, satis sit ad sacramentum constituendum, ut Volumine VII. pag. 130. dictum est: atque id multo magis est affirmandum de *forma* dubia, adversus Catholicæ Ecclesiæ praxim ritumque introducta, & procusa in officinis hæreticorum. Quæ cum ita sint, absque ulla hæsitacione pronuntio, *formam* Ritualis Eduardi non sufficere ad sacramentum ordinationem, tum quia ambiguitate verborum, animoque conferendi solius verbi ministerium conflata est; tum etiam, quia attentis jurejurando, & professione Electi determinatur ad significandam collationem supernorum auxiliorum, quæ sibi ad futura peroptant heterodoxi ad sacramenta, & Fidei dogmata conculcanda, id, quod satanæ, non divini Spiritus opus est. Hoc itaque argumentum, quod utique nulla adversariorum machinatione subruitur, movet me ad nullas, infirmasque judicandas Anglorum consecrationes.

Me non latet plura alia argumenta, a Theologis nostris contra Anglorum ordinationes proferri. Sunt illa, quod Ecclesia nunquam hujusmodi ordinationes probavit: quod potestas ordinandi, non a Rege, sed a Christo

Domino, & a potestate Ecclesiastica proficiscitur: quod *character Ordinis* confertur propter Corpus Christi, quod in Eucharistia adesse negabant Angli, sub Eduardo Zvvinglianis additi: quod ministri Angli nullam intentionem habent, nisi constituendi Regis ministros: quod non existimant Ordinationem esse sacramentum, neque habent amplius Eucharistiam, & sacrificium, cujus gratia sacerdotum fuit institutum. Collegit, produxitque omnia hæc argumenta Antonius Boucat dissert. 1. de sacris ceremoniis art. 3. Habent hæc vim suam, præsertim si omnia simul complectantur. Reponere tamen quis posset, congruum non esse, ut Ecclesia in gratiam Anglorum edat decretum aliquod, posteaquam plura edita fuerunt circa ordinationes aliorum hæreticorum, & ulterius Julius III. facultatem fecit Reginaldo Polo S.R. E. Cardinali absolvendi, & deputandi ministerio Altaris jam ordinatos in schismate. Quod tamen intelligendum est de ordinatis in schismate Henrici; ordinati enim in schismate Eduardi nova indigebant consecratione: ideoque caute Romanus Pontifex ait, Ordines illos *nunquam*, aut male fuisse collatos; nunquam scilicet sub Eduardo, male sub Henrico. Quare Nicolaus Sanderus lib. 2. de schism. Angl. pag. 350. ait a Polo confirmatos fuisse solos Episcopos *in priori schismate factos*. Ceterum hæreticos extra Ecclesiam vera sacramenta retinere, eorumque perfidiam non obesse imprimendo characteri, dummodo cum intentione faciendi quod facit Ecclesia Christi adhibeant debitam materiam, *formamque legitimam*, nequit a *sanæ mentis* Theologo denegari.

6.
Probatur
ulterius
nullitas ordinationis
Anglorum.

CA-